

आपत्ती सौम्यीकरण प्रकल्पाच्या
अंमलबजावणीसाठी मानक कार्यपद्धती.

महाराष्ट्र शासन
महसूल व वन विभाग
(आपत्ती व्यवस्थापन, मदत व पुनर्वसन)
शासन निर्णय क्र: आव्यप्र-२०२४/प्र.क्र.०१/आव्यप्र-२
हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग,
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
दि. १० जानेवारी, २०२४.

- वाचा: १) राष्ट्रीय आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरण, नवी दिल्ली यांचे दि. १४.०१.२०२२ रोजीचे पत्र.
२) राष्ट्रीय आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरण, नवी दिल्ली यांनी दि. ०६.०३.२०२३
अन्वये निर्गमित केलेल्या मार्गदर्शक सूचना.
३) राज्य कार्यकारी समितीच्या दि.०५.१२.२०२३ रोजीच्या बैठकीचे इतिवृत्त.
४) राज्य आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरणाच्या दि.१९.१२.२०२३ रोजीच्या बैठकीचे
इतिवृत्त.

प्रस्तावना:

१५ व्या वित्त आयोगाने राज्यासाठी राज्य आपत्ती सौम्यीकरण निधी अंतर्गत (State Disaster Mitigation Fund, SDMF) केंद्राने व राज्याने निश्चित केलेल्या आपत्तींचे सौम्यीकरण करण्यासाठी सन २०२१-२२ ते सन २०२५-२६ असा ५ वर्षाकरीता ४७४७.४० कोटी इतका निधी मंजूर केलेला आहे. सदर निधीच्या वापराबाबत राष्ट्रीय आपत्ती व्यवस्थापन (N.D.M.A.) प्राधिकरण, नवी दिल्ली यांनी दि. १४ जानेवारी २०२२ व दि. ६ मार्च २०२३ अन्वये मार्गदर्शक सूचना निर्गमित केल्या आहेत. त्यानुषंगाने राज्यामध्ये आपत्ती सौम्यीकरणांतर्गत विविध प्रकल्प हाती घेण्यात आले आहेत. सदर प्रकल्पांची सुरळीतपणे अंमलबजावणी होण्याच्या दृष्टीने आपत्ती सौम्यीकरण प्रकल्पांबाबत मानक कार्यपद्धती (S.O.P.) निश्चित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:

केंद्र शासनाने १५ व्या वित्त आयोगाद्वारे केंद्राने व राज्याने घोषित केलेल्या आपत्तींचे सौम्यीकरण करण्याच्या दृष्टीने राज्य आपत्ती सौम्यीकरण निधी अंतर्गत राज्याला निधी मंजूर केला आहे. सदर निधीचा विनियोग करण्यासाठी राष्ट्रीय आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरण, नवी दिल्ली (यापुढे त्याला एन.डी.एम.ए. असे संबोधण्यात येईल) यांनी दि. १४.०१.२०२२ व दि. ०६.०३.२०२३ अन्वये मार्गदर्शक सूचना प्रसिध्द केल्या आहेत. सदर मार्गदर्शक सूचनांच्या आधारे आपत्ती सौम्यीकरण प्रकल्प राबविण्याबाबत मानक कार्यपद्धती पुढीलप्रमाणे निश्चित करण्यात येत आहे.

२.१ केंद्राने व राज्याने अधिसूचित केलेल्या आपत्तीमुळे होणारी जिवीत व वित्त हानी टाळणे अथवा कमी करणे याकरीता ज्या उपाययोजना राबवयाच्या आहेत ती कामे सौम्यीकरणांतर्गत घेण्यात येतात. यामध्ये वार्षिक वाटपाच्या १० टक्के पर्यंत निधी राज्य अधिसूचित आपत्तींसाठी वापरता येईल. वर्षनिहाय प्रकल्पांना मंजूरी द्यावी. अपूर्ण कामे असल्यास प्रथम पहिल्या वर्षाच्या अपूर्ण कामांना निधी वितरित होईल. यामध्ये कुठल्या प्रकारची कामे घ्यावयाची आहेत याबाबतची सूचक यादी एन.डी.एम.ए. च्या संदर्भाधीन मार्गदर्शक सूचनांमध्ये नमूद करण्यात आली आहे. सदर यादी विचारात घेवून तसेच स्थानिक ठिकाणी उद्भवणारी आपत्ती व त्यामुळे होणारी जिवीत व वित्त हानी टाळण्याच्या अथवा कमी करण्याच्या दृष्टीने उपाययोजना करावयाच्या आहेत. त्यानुसार जिल्हा आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरणाने किंवा मंत्रालयीन प्रशासकीय विभागाने या विभागास प्रस्ताव सादर करावयाचे आहेत. जिल्हा आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरणाने असे प्रस्ताव सादर करताना ते एन.डी.एम.ए. ने निश्चित केलेल्या प्री-फीझिबीलिटी चेक व डी.पी.आर. च्या नमुन्यामध्ये सादर करणे बंधनकारक आहे. सदरचे डी.पी.आर. हे तांत्रिक मंजूरी (Technical Sanction) देणा-या सक्षम प्राधिका-याच्या स्वाक्षरीने सादर करण्यात यावेत. डी.पी.आर. व अंदाजपत्रक हे तीन प्रतित सादर करावे व असे सर्व प्रस्ताव पाठविण्यापूर्वी सदर प्रस्तावांना जिल्हा आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरणाची मंजूरी असणे आवश्यक आहे. त्यानुसार जिल्हा आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरणाची बैठक घेवून त्यामध्ये सदर विषयाचा ठराव घेवून व त्यास प्राधिकरणाची मंजूरी घेवूनच प्रस्ताव शासनास सादर करावयाचे आहेत. जिल्हा आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरणाने मंजूर केलेले प्रस्ताव एन.डी.एम.ए.च्या मार्गदर्शक सूचनांमधील प्री-फीझिबीलिटी चेक च्या नमुन्यात या विभागास तीन प्रतित सादर करण्यात यावेत. या प्रस्तावातील एक प्रत विभागाने संबंधित मंत्रालयीन विभागाकडे माहितीस्तव पाठवावी. त्यानंतर संबंधित विभागाच्या सचिवांनी आपत्ती व्यवस्थापन विभागाशी समन्वय ठेवण्यासाठी नोडल अधिका-यांची नेमणूक करावी. तसेच प्रकल्प मूल्यमापन समिती (PAC), तांत्रिक मूल्यमापन समिती(TAC), राज्य कार्यकारी समिती (SEC) व राज्य आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरणा (SDMA) समोर वेळोवेळी प्रकल्पांबाबत आवश्यक ती तांत्रिक माहिती, समर्थन व समाधान करण्यासाठी क्षेत्रिय स्तरावरील प्रकल्प निहाय सक्षम तांत्रिक अधिका-याची नेमणूक करावी.

२.२ प्री-फीझिबीलिटी चेक च्या नमुन्यात विभागास प्रस्ताव प्राप्त झाल्यानंतर विभागाने सदर प्रस्तावांद्वारे प्रस्तावित केलेल्या सौम्यीकरण उपाययोजना एन.डी.एम.ए. च्या मार्गदर्शक सूचनांप्रमाणे आहेत किंवा कसे हे प्रकल्प संनियंत्रण गटाच्या तज्ञांकडून तपासून घ्यावे. तसेच त्याबाबत यु.एन.डी.पी. व युनिसेफच्या सल्लागाराचे मत घ्यावे. त्यानंतर सदरचे प्रस्ताव दि. ०३.१०.२०२३ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये गठित करण्यात आलेल्या प्रकल्प मूल्यमापन समिती (Project Appraisal Committee, PAC) समोर सादर करावेत.

२.३ प्रकल्प मूल्यमापन समिती प्राप्त प्रस्तावांचे प्रशासकीय, वित्तीय, तांत्रिक व सामाजिक दृष्ट्या मूल्यमापन करेल. सदरचे प्रस्ताव सुयोग्य आहेत असे समितीचे मत निश्चित झाल्यास समिती सदर

प्रस्तावाबाबत राज्य आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरणास शिफारस करेल. प्रकल्प मूल्यमापन समितीच्या इतिवृत्तावर समितीचे अध्यक्ष व सचिव यांची स्वाक्षरी असेल.

२.४ राज्य आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरणाने प्रस्ताव नाकारल्यास (declined) त्याबाबत संबंधित जिल्हा प्राधिकरणास अथवा विभागास कळवावे. जर राज्य आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरणाने प्रस्तावाला मान्यता (endorsed) दिली तर सदर प्रस्ताव एन.डी.एम.ए. ने विहीत केलेल्या डी.पी.आर. च्या नमून्यात तसेच प्रस्तावाशी निगडित असलेल्या संबंधित सक्षम प्राधिकाऱ्याच्या तांत्रिक मान्यतेसह शासनास सादर करण्याच्या सूचना संबंधित जिल्हा प्राधिकरणाला अथवा विभागाला देण्यात याव्यात.

२.५ डी.पी.आर. च्या नमून्यात तसेच सक्षम प्राधिकाऱ्याच्या तांत्रिक मान्यतेसह प्रस्ताव प्राप्त झाल्यानंतर सदर प्रस्ताव दि. ०३.१०.२०२३ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये गठित करण्यात आलेल्या तांत्रिक मूल्यमापन समितीसमोर (Technical Appraisal Committee, TAC) सादर करावेत. तांत्रिक मूल्यमापन समिती सदर प्रस्तावांचे एन.डी.एम.ए. च्या मार्गदर्शक सूचनांमध्ये नमूद केलेल्या मुद्द्यांनुसार तांत्रिक, वित्तीय व सामाजिकदृष्ट्या तसेच कॉस्ट बेनीफीट ॲनलिसीस या मुद्द्यांच्या अनुषंगाने प्रस्तावांचे मूल्यमापन करून राज्य आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरणास शिफारस करेल. तांत्रिक मूल्यमापन समितीला आवश्यकता वाटल्यास ते प्रस्तावामध्ये सुधारणा सुचवून फेरप्रस्ताव मागवू शकतील. तांत्रिक मूल्यमापन समितीला प्रस्ताव असमाधानकारक वाटल्यास समिती प्रस्ताव नाकारण्याबाबतची शिफारस करू शकेल. तांत्रिक मूल्यमापन समितीच्या इतिवृत्तावर समितीचे अध्यक्ष व सचिव यांची स्वाक्षरी असेल.

२.६ तांत्रिक मूल्यमापन समितीने प्रस्तावाबाबत शिफारस केल्यानंतर सदर प्रस्ताव प्रशासकीय व वित्तीय मंजूरीसाठी मुख्य सचिव महोदयांच्या अध्यक्षतेखाली असलेल्या राज्य कार्यकारी समितीच्या मान्यतेसाठी सादर करण्यात येतील.

२.७ राज्य कार्यकारी समितीने मंजूरी दिल्यानंतर प्रस्ताव राज्य आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरणाच्या अंतिम मंजूरीसाठी सादर करण्यात येतील. राज्य कार्यकारी समितीच्या इतिवृत्तावर समितीचे अध्यक्ष व सचिव यांची स्वाक्षरी असेल.

२.८ डी.पी.आर. सादर झाल्यानंतर तांत्रिक मूल्यमापन समितीची शिफारस व राज्य आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरणाची मंजूरी घेणे ही सर्व कार्यवाही **दोन** महिन्यांच्या आत पूर्ण करावी.

२.९ राज्य आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरणाने उपलब्ध निधी विचारात घेवून मंजूर केलेल्या प्रस्तावांमध्ये प्राधान्यक्रम ठरवून त्यावर्षाचा निधी मंजूर करावयाचा आहे. त्यावर्षात मंजूर प्रस्तावांना निधी उपलब्ध नसल्यास सदर प्रस्तावांना त्यापुढील वर्षाच्या निधीतून मंजूरी द्यावयाची आहे. राज्य आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरणाच्या इतिवृत्तावर प्राधिकरणाचे अध्यक्ष व सचिव यांची स्वाक्षरी असेल.

२.१० एकदा राज्य आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरणाने (S.D.M.A.) सौम्यीकरणाच्या प्रस्तावांना मान्यता दिल्यानंतर ते प्रस्ताव पुन्हा प्रशासकीय मान्यता आदेश निर्गमित करण्यापूर्वी वित्त विभागास पाठविण्याची आवश्यकता नाही, असा निर्णय दि. ०५.१२.२०२३ रोजीच्या राज्य कार्यकारी समितीच्या बैठकीत व राज्य आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरणाच्या दि. १९.१२.२०२३ रोजीच्या बैठकीत झाला आहे. ही बाब विचारात घेता, राज्य आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरणाने सौम्यीकरणाच्या प्रकल्पांना मंजूरी दिल्यानंतर विभागाने प्रचलित पद्धतीप्रमाणे प्रशासकीय मान्यता आदेश निर्गमित करावेत. कालापव्यय टाळण्यासाठी व केंद्रीय योजनेचा निधी वेळेवर खर्च होण्यासाठी असे करण्यात येत असले तरीदेखील विभागाने वित्त विभागाला अनौपचारिक संदर्भासाठी स्वतंत्ररित्या नस्ती सादर करावी. जेणेकरून SDRMF निधीच्या अनुषंगाने आवश्यकतेप्रमाणे तरतूदी अर्थसंकल्पीत करणे, BEAMS प्रणालीवर निधी उपलब्ध होणे व वितरीत करणे इत्यादी कार्यवाही करणे सुलभ होईल.

२.११ कालापव्यय टाळण्यासाठी व केंद्रीय योजनेचा निधी वेळेवर खर्च होण्याच्या दृष्टीने प्रशासकीय मान्यता आदेश निर्गमित झाल्यानंतर संबंधित शासकीय विभाग व सार्वजनिक उपक्रम कंपनी यांनी त्यांच्या विभागाच्या प्रचलित कार्यपद्धतीनुसार व प्रचलित नियम, शासन निर्णय, परिपत्रक, जी.एफ.आर. (GFR) व सी.व्ही.सी. (CVC) मार्गदर्शक सूचनांनुसार निविदा / खरेदी प्रक्रिया सुरु करावी.

२.१२ संबंधित शासकीय विभाग व सार्वजनिक उपक्रम कंपन्यांनी (PSU) निविदा प्रक्रिया राबविताना केंद्र शासनाच्या सी.व्ही.सी.च्या (CVC) मार्गदर्शक सूचना, GEM प्रणाली व जी.एफ.आर. (GFR) मधील नियम व तरतुदींचे तंतोतंत पालन होईल याची जबाबदारी संबंधित यंत्रणेची राहिल. संबंधित शासकीय विभाग व सार्वजनिक उपक्रम कंपन्यांनी (PSU) निविदा प्रक्रिया पूर्ण करून न्यूनतम देकाराची निविदा (L-१) व कामाचा दर निश्चितीबाबतची शिफारस या विभागाकडे मान्यतेसाठी सादर करावी.

२.१३ प्रकल्प अंमलबजावणीच्या (Project Implementation) दृष्टीने संबंधित शासकीय विभाग व सार्वजनिक उपक्रम कंपन्यांनी (PSU) प्रकल्पातील कामांशी संबंधित विभागाच्या प्रचलित कार्यपद्धती, प्रचलित नियम, शासन निर्णय, परिपत्रक व एन.डी.एम.ए. च्या दि. ०६.०३.२०२३ रोजीच्या मार्गदर्शक सूचनांमधील परि. ३.७ मधील मुद्यांचा अवलंब करावा.

२.१४ प्रकल्प संनियंत्रण आणि मूल्यमापन (Project Monitoring & Evaluation) च्या दृष्टीने संबंधित शासकीय विभाग व सार्वजनिक उपक्रम कंपन्यांनी (PSU) प्रकल्पातील कामांशी संबंधित विभागाच्या प्रचलित कार्यपद्धती, प्रचलित नियम, शासन निर्णय, परिपत्रक व एन.डी.एम.ए. च्या दि. ०६.०३.२०२३ रोजीच्या मार्गदर्शक सूचनांमधील परि. ३.८ मधील मुद्यांचा अवलंब करावा.

२.१५ प्रकल्पाचे लेखापरिक्षण (Project Audit) करण्याच्या अनुषंगाने तसेच एन.डी.एम.ए. च्या दि. ०६.०३.२०२३ रोजीच्या मार्गदर्शक सूचनांमधील परि. ३.९ मधील मुद्यांच्या अनुषंगाने आवश्यक असलेले सर्व दस्तऐवज उपलब्ध करून देणे तसेच प्रकल्पाच्या अनुषंगाने लेखापरीक्षणात उपस्थित झालेल्या

मुद्यांचे निराकरण याची संपूर्ण जबाबदारी संबंधित शासकीय विभाग व सार्वजनिक उपक्रम कंपन्यांची (PSU) राहिल.

२.१६ सार्वजनिक उपक्रम कंपन्यांनी (PSU) प्रकल्पाची अंमलबजावणी करताना त्रयस्थ पक्ष गुणवत्ता लेखापरिक्षक (TPQA) यांची नेमणुक करणे बंधनकारक राहिल. शासनाकडे कामांचे देयके / निधी मागणी सादर करताना TPQA ची शिफारस घेणे बंधनकारक राहिल. तसेच TPQA यांनी सुचविलेल्या सुधारणा तसेच घेतलेले आक्षेप यांच्या निराकरणाची जबाबदारी संबंधित शासकीय विभाग अथवा सार्वजनिक उपक्रम कंपन्यांची (PSU) राहिल.

२.१७ संबंधित शासकीय विभागाने व सार्वजनिक उपक्रम कंपन्यांनी (PSU) प्रकल्पाची अंमलबजावणी करताना कामाच्या भौतिक व आर्थिक (Physical and Financial) प्रगतीचा मासिक अहवाल विहित नमुन्यात सादर करणे तसेच या विभागाने वेळोवेळी मागितलेली माहिती सादर करणे बंधनकारक राहिल. तसेच अहवालाची एक प्रत संबंधित जिल्हा आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरणास व संबंधित प्रशासकीय विभागाच्या नोडल अधिकारी यांना सादर करावी.

२.१८ संबंधित शासकीय विभागाने प्रकल्पातील कामांशी संबंधित विभागाच्या प्रचलित कार्यपद्धती, प्रचलित नियम, शासन निर्णय, परिपत्रक यानुसार देयके / निधी मागणी प्रस्ताव मंजुरीसाठी या विभागास सादर करावा. संबंधित विभागाने जसे की, सार्वजनिक बांधकाम, जलसंपदा, खारभूमी, ऊर्जा व इतर विभागांनी कामांची देयके संबंधित सक्षम प्राधिकाऱ्याच्या स्तरावर मान्यता घेवून त्याबाबतची निधी मागणी विहित प्रपत्रात या विभागास सादर करावीत.

तसेच सार्वजनिक उपक्रम कंपन्यांनी (P.S.U.) त्यांच्या कामांची देयके कामांशी संबंधित असलेल्या विभागाने खालील तक्त्यात दर्शविल्यानुसार नियुक्त केलेल्या “नोडल अधिकाऱ्याच्या” मान्यतेने निधी मागणीच्या विहित प्रपत्रासह या विभागास सादर करावीत. सार्वजनिक उपक्रम कंपन्यांना केवळ अंमलबजावणी शुल्क म्हणून संरचनात्मक (Structural) कामाच्या किमतीच्या ५ टक्के / ४ टक्के / ३ टक्के इतकी रक्कम + जी.एस.टी. याप्रमाणे देय असेल तसेच त्या कामावर पर्यवेक्षण करणा-या संबंधित विभागाच्या कार्यकारी यंत्रणेला संरचनात्मक (Structural) कामाच्या किमतीच्या १.५ टक्के इतकी रक्कम अनुज्ञेय राहिल.

विभाग	नियुक्त नोडल अधिकारी
सार्वजनिक बांधकाम विभाग	मुख्य अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम प्रादेशिक विभाग, कोकण, बांधकाम भवन, मुंबई.
जलसंपदा विभाग	मुख्य अभियंता, जलसंपदा विभाग, कोकण प्रदेश, हाँगकाँग बँक बिल्डींग, ४ था मजला, हुतात्मा चौक, मुंबई.
ऊर्जा विभाग	मुख्य अभियंता, (विशेष प्रकल्प विभाग) , महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कं.लि.

विभागाकडे प्राप्त झालेले निधी मागणी प्रस्ताव “सक्षम प्राधिकाऱ्याच्या” मान्यतेने मंजूर करावेत व त्यानंतर निधी वितरीत करण्यात यावा.

२.१९ प्रकल्पातील कामांना ज्या विभागाने तांत्रिक मान्यता दिली आहे त्या संबंधित विभागाने त्यांच्या प्रचलित कार्यपद्धती, प्रचलित नियम, शासन निर्णय, परिपत्रक यानुसार विहित मुदतीत कामे पूर्ण होण्याच्या दृष्टीने कालबद्ध कार्यक्रम निश्चित करून प्रकल्पाच्या गुणवत्तेबाबत निरीक्षण करून त्याबाबतचा अहवाल या विभागास सादर करणे बंधनकारक राहिल.

२.२० सार्वजनिक उपक्रम कंपन्यांनी कामे पूर्ण केल्यानंतर त्या वास्तुंचे (Structure) (उदा. भूमिगत विद्युत वाहिनी, धूप/खार प्रतिबंधक बंधारे, निवारा केंद्रे, दरड प्रतिबंधात्मक कामे इत्यादी) संबंधित शासकीय विभागास प्रचलित नियम, शासन निर्णय, परिपत्रक इत्यादींच्या कार्यपद्धती नुसार हस्तांतरण करण्याची कार्यवाही करावी.

२.२१ विभागाने सूचीबद्ध केलेल्या केंद्र व राज्य शासनाच्या सार्वजनिक उपक्रम कंपन्यांना कामांचे नियतवाटप करताना विहित केलेल्या अटी व शर्ती तसेच सामंजस्य करारामध्ये नमूद केलेल्या अटी व शर्तीचे पालन करणे बंधनकारक राहिल.

२.२२ राज्य शासनाचे विभाग, सार्वजनिक उपक्रम कंपन्या तसेच आपत्ती सौम्यीकरणाची कामे करणा-या सर्व यंत्रणा यांना राष्ट्रीय आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरण (NDMA), राज्य आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरण (SDMA) व राज्य कार्यकारी समिती (SEC) यांनी वेळोवेळी दिलेल्या मार्गदर्शक सूचना / दिलेले निर्णय / व निर्देश यांचे पालन करणे बंधनकारक राहिल.

२.२३ संबंधित विभाग व सार्वजनिक उपक्रम कंपन्या यांनी डी.पी.आर., तांत्रिक मान्यता व अंदाजपत्रक याची एक प्रत संबंधित प्रशासकीय विभाग, जिल्हा आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरण व संबंधित विभागाच्या नोडल अधिकारी यांना सादर करणे बंधनकारक राहिल.

३. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेत स्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२४०११०१९१४२४८३१९ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(संदीप ना. कांबळे)
कक्ष अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा. मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई.
२. मा. उपमुख्यमंत्री तथा मंत्री (गृह) मंत्रालय, मुंबई.
३. मा. उपमुख्यमंत्री तथा मंत्री (वित्त व नियोजन) मंत्रालय, मुंबई.

४. मा. मंत्री (महसूल) मंत्रालय, मुंबई.
५. मा. मंत्री (आपत्ती व्यवस्थापन , मदत व पुनर्वसन विभाग) मंत्रालय, मुंबई.
६. मा. मंत्री (सार्वजनिक आरोग्य) मंत्रालय, मुंबई.
७. मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई.
८. अपर मुख्य सचिव (वित्त) मंत्रालय, मुंबई.
९. अपर मुख्य सचिव (सार्वजनिक बांधकाम विभाग) मंत्रालय, मुंबई.
१०. अपर मुख्य सचिव (जलसंपदा विभाग) मंत्रालय, मुंबई.
११. अपर मुख्य सचिव, खारभूमी विकास विभाग (जलसंपदा विभाग) मंत्रालय, मुंबई.
१२. प्रधान सचिव (आपत्ती व्यवस्थापन , मदत व पुनर्वसन विभाग) मंत्रालय, मुंबई.
१३. प्रधान सचिव (उर्जा विभाग) मंत्रालय, मुंबई.
१४. सर्व मंत्रालयीन प्रशासकीय विभाग.
१५. संचालक (आपत्ती व्यवस्थापन प्रभाग) मंत्रालय, मुंबई.
१६. सर्व जिल्हाधिकारी तथा अध्यक्ष जिल्हा आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरण.
१७. वित्तीय सल्लागार व सह सचिव, आपत्ती व्यवस्थापन प्रभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१८. सर्व मुख्य अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग.
१९. सर्व मुख्य अभियंता, ऊर्जा विभाग.
२०. सर्व मुख्य अभियंता, जलसंपदा विभाग.
२१. नोडल अधिकारी तथा मुख्य अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम प्रादेशिक विभाग, कोकण, बांधकाम भवन, मुंबई.
२२. नोडल अधिकारी तथा मुख्य अभियंता, जलसंपदा विभाग, कोकण प्रदेश, हॉगकाँग बँक बिल्डींग, ४ था मजला, हुतात्मा चौक, मुंबई.
२३. नोडल अधिकारी तथा मुख्य अभियंता, (विशेष प्रकल्प विभाग) , महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कं.लि.
२४. महालेखापाल (महाराष्ट्र-१) मुंबई/नागपूर.
२५. अधिदान व लेखाधिकारी, मुंबई.
२६. मे. एच.एल.एल.लाईफ केअर लि.
२७. मे. टी.सी.आय.एल.
२८. मे. एम.एस.आर.डी.सी.
२९. मे. ब्रेथवेट अँड कंपनी लि.
३०. निवडनस्ती, आव्यप्र-२